

Behov for investeringer i lokalbanerne

Lokalbanerne er en vigtig del af den kollektive transport og udfylder en vigtig funktion i landområder, hvor de bygger bro mellem by og land. Omkring 70 procent af passagererne er pendlere til uddannelse og arbejde.

Banerne bidrager dermed til, at virksomhederne kan tiltrække kvalificeret arbejdskraft, og arbejdstagerne kan finde egnede job. I 2019 var der omkring 17 mio. passagerer på lokalbanerne (inkl. passagererne i den regionale togdrift i Nordjylland).

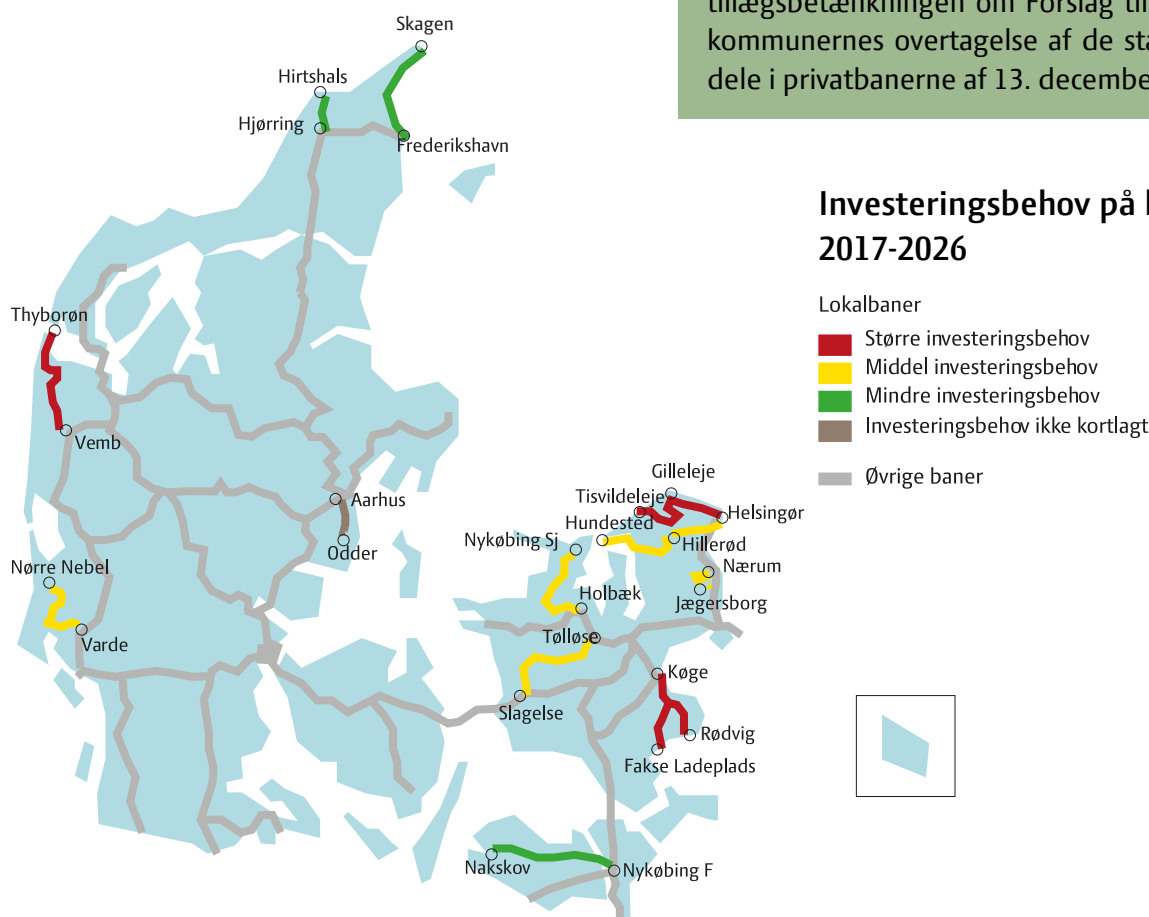
Lokalbanerne har haft en passagervækst på 25 pct. siden 2007, hvor regionerne overtog ansvaret. Det skyldes, at køreplanerne er forbedret med hurtigere tog, flere tog i myldretiden, halvtimesdrift på nogle baner, nye tog på næsten alle baner, lokale initiativer for samdrift med andre tog og store visioner for udvikling af banerne, også med kørsel på BaneDanmarks net.

Regionerne har dog siden 2010 ikke fået tilstrækkeligt med midler til at investere i lokalbanernes infrastruktur og materiel. Region Sjælland har en særlig udfordring, fordi banen på Stevns er i en meget ringe stand og kræver snarlig totalrenovering, hvis driften ikke skal indstilles. Der køres pt. med nedsat hastighed for at skåne og dermed levetidsforlænge banen.

Det nuværende direkte investeringstilskud på 114,9 mio. kr. i 2021 svarer omtrent til regionernes udgifter til renter og afdrag på eksisterende lån til investeringer og materiel.

"Inden for tilskuddets rammer vil det således være muligt at lånefinansiere investeringer svarende til den af Jernbanetilsynet forudsatte investeringsplan i perioden 2000-2009. Foreligger der yderligere investeringer efter denne periode, vil omkostningerne hertil ligge over det forudsatte investeringstilskud.", Trafikminister Jacob Buksti i tillægsbetænkningen om Forslag til lov om amtskommunernes overtagelse af de statslige ejerandele i privatbanerne af 13. december 2000.

Investeringsbehov på lokalbanerne 2017-2026

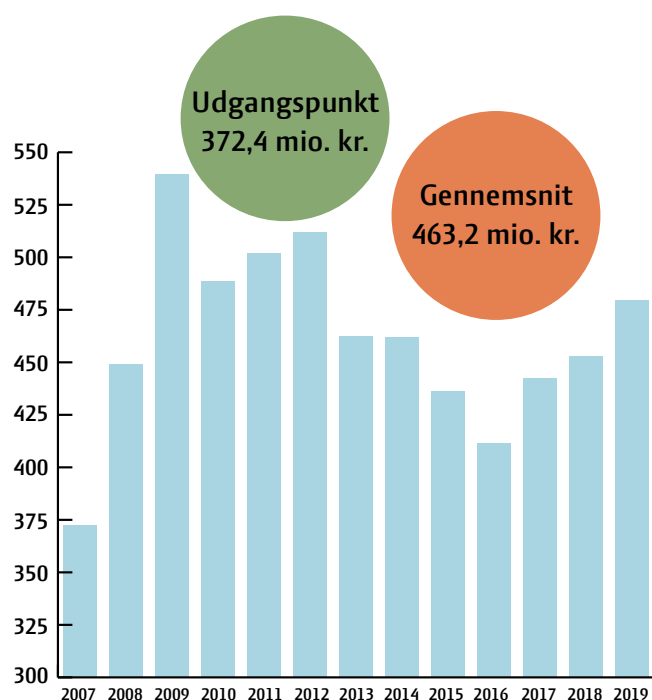

Udækket finansieringsbehov

Danske Regioners beregninger viser, at lokalbanerne har et årligt, udækket finansieringsbehov på 105,8 mio. kr. i 2017-priser (se figur 1) til investeringer i lokalbanerne i perioden 2017-2026. Regionernes statslige investeringstilskud bør forhøjes med dette beløb.

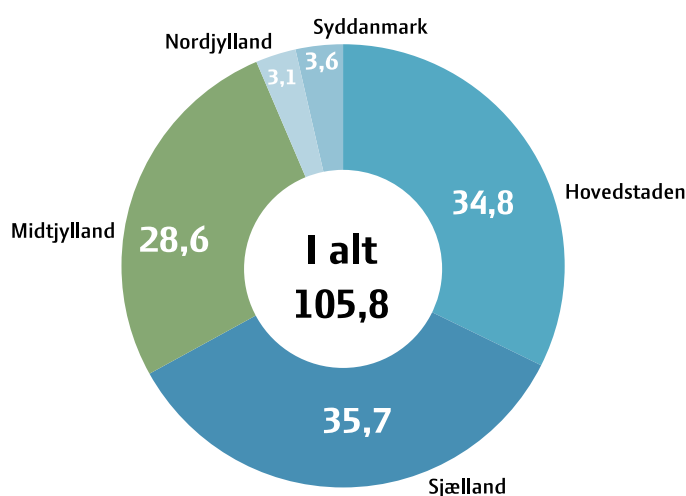
Regionernes tilskud til lokalbanerne var 372,4 mio. kr. i 2007, der er regionernes udgangspunkt. I gennemsnit er regionernes tilskud 462,2 mio. årligt i perioden 2007-2019. Regionerne har derfor løbende anvendt 90 mio. kr. mere end i 2007 (Figur 1) (alle tal i 2019 prisniveau).

Figur 1: Regionalt tilskud til lokalbanerne 2007 – 2019, PL 2019. mio. kr.

Figur 2: Regionernes årlige, udækkede finansieringsbehov til lokalbaner 2017-2026. mio. kr.

Finansieringsbehov til investeringer i alt vedr. 2017-2026, årligt*

Kilde: Rapporten om privatbanernes infrastruktur, 2017, Rambøll, Struensee & CO, samt indberetninger fra regionerne.

*Beløbene er beregnet som renter og afdrag til lånefinansierede investeringer. Hvis beløbene skulle straksafskrives, ville de være større (2017 pl).

Danske Regioner anbefaler

Danske Regioner anbefaler at det årlige investeringstilskud til lokalbanerne forhøjes med 105 mio. kr. i den grønne mobilitetsplan/infrastrukturaftale.